

ВСТУП

Від самих початків існування людської цивілізації сім'я належить до найбільших цінностей людства та становить основу людського суспільства. У сім'ї людина народжується і виховується, отримує перший досвід життя, вчиться на прикладі своїх батьків. Вже здавна існує відома приповідка чи навіть правда, яка голосить, що сильна сім'я – це сильне суспільство. Тому й не дивно, що у нашій християнській традиції сім'я займає надзвичайно важливе місце. Воплочення Сина Божого пов'язане із сім'єю. Бог обирає її для здійснення задуму спасіння людства. Від апостольських часів сім'я займає важливе місце у житті Христової Церкви. У апостольських посланнях ми знаходимо перші поради щодо провадження праведного життя у своїх родинах. Продовження роздумів над подружжям і сім'єю прослідковуємо у святоотцівській традиції, в лоні якої зродилося поняття сім'ї як «малої церкви». Від того часу аж по сьогоднішній день Церква ніколи не переставала приглядатися до цього «світу в мініатюрі» в якому проходить вісь спасенного процесу обожнення людини.

З плином століть християнське бачення сім'ї не змінилося, хоч змінювались історичні епохи, культури, світогляди. Однак, зі змінами суспільної ментальності перед Церквою з'явилися нові виклики, нові проблеми, труднощі пов'язані із подружнім та сімейним життям вірних, на які Церква завжди реагувала і давала відповідь у формі повчань, звернень, соборних документів. Неодноразово в скрутні історичні моменти голос Церкви звучав на захист подружжя і сім'ї, християнських цінностей, життя ненароджених дітей.

Особливо гостро питання сім'ї стояло у ХХ столітті, коли людство опинилося між вогнями двох світових воєн. І надзвичайно важливим є те, що серед тих буремних років лунав голос «українського Мойсея» митрополита Андрея Шептицького, який так палко відстоював християнські ідеали подружжя і сім'ї.

Він виступив на захист людського життя, був для українського народу великим духовним і моральним авторитетом. До його слів прислухалися, і для багатьох вірних вони стали чіткими орієнтирами в релігійному, громадському і церковному житті. Його велика душпастирська спадщина, зокрема пастирські послання, свідчать яким небайдужим був митрополит Андрей до всіх церковних, релігійних, громадсько-політичних процесів у житті українського народу.

Він дуже любив свій народ, для нього служив, за нього молився і страждав. Особливо дорога була йому українська родина, про богословські основи якої, її таїнственну

сутність, виховне значення та місію писав у своїх творах і посланнях.

Дана робота – це спроба ознайомитися з певною частиною духовної спадщини митрополита Андрея Шептицького. Тематикою її є християнська сім'я в пастирських посланнях владики Андрея. Тема сім'ї завжди була актуальна у всі часи історичного розвитку людства. Адже, сім'я – це середовище життя, виховання, культури. Це основа Церкви і народу.

Тому метою і завданням нашої роботи є розкрити в морально – богословському аспекті розуміння суті християнської родини, її значення і ролі в українському суспільстві, у світлі пастирських послань митрополита Андрея Шептицького.

Щодо методів, які будуть використані у роботі, то важливого значення тут надаватиметься методам порівняння та аналогії. Істотну роль відіграватимуть методи аналізу і синтезу.

Структура роботи. Згідно з проблематикою дослідження, конкретними завданнями й логікою викладу дана робота складається зі Вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури. У першому розділі даної роботи, який має назву «Богословські основи подружнього життя» ми розглянемо питання богословських основ подружнього життя де зупинимо свою увагу на покликанні, святості та таїнственності подружнього життя, а також на подружній вірності та подружніх обов'язках. У другому розділі під назвою «Сім'я – основа Церкви і суспільства» ми зосередимо свою увагу на християнській сім'ї, в аспекті її головних завдань супроти церкви і суспільства.

У написанні даної роботи будуть використані пастирські послання митрополита Андрея Шептицького, зокрема Пастирське послання Канадійським русинам (1911р.), Пастирське послання до духовенства та вірних Станіславівської єпархії - Християнська родина (1900р.), Пастирське послання - О супружестві і родині (1902р.), а також Святе Письмо, твори Святих Отців та документи церковних синодів та соборів.

ВИСНОВКИ

Завершуючи наше дослідження коротко підсумуємо те що нам вдалося дослідити.

Завданням нашої праці було з'ясувати розуміння суті християнської родини, її значення і ролі в українському суспільстві в морально-богословському аспекті, у світлі пастирських послань Митрополита Андрея.

Постать митрополита Андрея Шептицького – це один з найбільших феноменів не лише в історії українського народу, але й в світовій. Цей захисник і охоронець благочестя і християнських чеснот своїм прикладом показав істинну любов до рідної землі та свого народу. А його батьківська далекоглядність та пастирська турбота дала живий плід і була засвідчена чисельними подвигами українських родин в буремній історії українського народу.

Вчення Митрополита Андрея Шептицького є унікальним не тому, що воно вирізняється красномовністю та науковою риторикою, але тим, що має практичне застосування у повсякденному житті. Власне такою рисою вирізняється вчення владики Андрея про справжню українську християнську сім'ю.

Наша робота складалася із двох розділів. У першому розділі «Богословські основи подружнього життя» ми заторкнули питання покликання до подружнього життя, його святість і таїнственність подружнього зв'язку, представили те, що вкладав у зміст подружньої вірності та сімейних обов'язків Митрополит Андрей.

У другому розділі «Сім'я – основа Церкви і суспільства» ми вказали на суспільний вимір сім'ї і значення християнської сім'ї в розбудові суспільства. Разом з тим, згідно повчань митрополита Андрея, представили ідеал християнської сім'ї, який Він вбачає у євангельському образі Святої родини; а також вказали на сім'ю, як школу християнського виховання.

Звертаючись пастирськими посланнями до вірних та духовенства Української Католицької Церкви Митрополит Андрей дає не лише хороші і практичні поради, але й, у певному сенсі, будує «макет» справжньої християнської, праведної та благочестивої родини. У його розумінні справжня християнська родина повинна будуватися довкола Христа та у вірі до Господа. Головною та настільною книгою повинне бути Святе Письмо

та Катехизм згідно правил і настанов якого члени сім'ї повинні жити повсякдень, а діти вивчати зростаючи у вірі.

Християнська родина є визначальною та будуючою основою суспільства. Лише маючи свідомі і здорові родини ми можемо бути впевнені у нашому майбутньому. Тому, говорить митрополит Андрей, родина і суспільство є двома взаємопов'язаними дійсностями і їх добро залежить один від одного.

У хорошій родині батько є відображенням Небесного Отця, який виховує та дбає про всіх з усією повагою та навіть суворістю. Натомість мати є берегинею домашнього вогнища. Вона повинна дбати про добробут та добродія родини.

Життя кожної християнської родини повинне супроводжуватися спільною молитвою, адже вона скріплює і цементує не лише саму сім'ю, але й зближає усіх один до одного.

Життя родини повинне будуватися на принципах любові: між самими подругами та батьками і дітьми. Особливо віддання любові важливим є тоді, коли хтось з по другів є вітчимою або мачухою. Тоді свою любов вони повинні віддавати з подвійним завзяттям, щоб якимось чином не спричинити болю «нерідним» дітям;

Батьки повинні бути авторитетом для своїх дітей. Натомість діти завжди повинні жити у послуші та повазі до батьків, навіть якщо вже самі є дорослими і мають своїх дітей.

Лише живучи за принципами та настановами Митрополита Андрея Шептицького можна побудувати справжнє християнське суспільство та міцну родину.

Безперечно, наша праця не претендує на вичерпність та всеохопність даної тематики, але є тільки спробою комплексного дослідження вчення про сім'ю у пастирських посланнях Митрополита Андрея Шептицького. Тому в майбутньому вважаємо за доцільність приділити більше уваги подальшому дослідженню як і самої постаті Владика, так і його вчительських повчань не тільки у сфері родинного побуту, але й християнського життя загалом.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. БОГОСЛОВСЬКІ ОСНОВИ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ

1.1. Покликання до подружнього життя

1.2. Святість і таїнственність подружжя

1.3. Подружня вірність

1.4. Подружні обов'язки

РОЗДІЛ 2. СІМ'Я – ОСНОВА ЦЕРКВИ І СУСПІЛЬСТВА

2.1. Суспільний вимір сім'ї

2.2. Свята родина – зразок християнської сім'ї

2.3. Сім'я як школа виховання

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ